

John M. Perkins: Túl a jótékonyágon

1993, Grand Rapids, Michigan: Baker Books

1. fejezet: Túl a jótékonyágon (részletek)

Kritikus időszakot élünk: a köztünk élő „legkisebbek”¹ (Lk 9,48) száma félelmetes tempóban növekszik. Már nem tehetünk úgy, mintha a fájdalom és szenvedés csak „ott messze”, a harmadik világban létezne. Már halljuk saját népünk sírását is, különösen a városokban élő szegényekét. Ezt a könyvet e hangok sürgetése ihlette. [...] Ha összefogunk, és a városi szegények igazi igényeire koncentrálunk, fontos megértenünk azt is, hogy milyen akadályok állnak a valódi megoldások útjában.

A megoldás akadályai

A jótékonykodó hozzáállás

Amerika legjobb szándékai, legtisztább gondolatai, legnemesebb erőfeszítései mind hiábavalóak és a városi szegények számára haszontalanok maradnak, ha hiányzik belőlük a „, mert az adakozók jó cselekedeteiknek köszönhetően jobban érezhetik magukat, miközben ezek a tettek alig érnek el valamilyen eredményt, vagy a függőség erősítése által éppen hogy rombolnak. Az adakozók meglegedettség érzése végső soron pedig csökkenti a motivációt a kreatív, hosszú távú fejlesztési stratégiák kidolgozására. A jótékony attitűd meghaladása azért nehéz feladat, mert az adakozóktól többet követel meg, mint egyszerű jóakaratot. [...]

A keresztény jótékonyágot nem szabad elutasítani. Mindig lesz tere a javak megosztásának, a kedvességnek, de a jótékonyág csupán kezdőpont, nem végső stratégia vagy megoldás. Az 1992. májusi lázongások után a keresztény jótékonykodók elhalmozták az érintett Los Angeles-i lakosokat élelmiszerrel és ruhával, amelyre

valóban szükség is volt. Azonban ennél sokkal fontosabb a fejlődés melletti hosszú távú elköteleződés.

Sokszor azért adunk, mert nem tudjuk, mi mást tehetnénk. Látjuk a szenvedést és azt, hogy tennünk kell valamit, de mindig bizonyosodjunk meg róla, hogy adakozásunk fókuszában végig azok maradnak, akiknek segítségre van szüksége. Jótékonyágunkat időnként a bűntudat motiválja. Ilyen esetekben önző okból adunk, hogy jobban érezzük magunkat. Ez rendkívül veszélyes a szegények számára. Sok szegény ember fel is teszi a kérdést az adakozónak, hogy miért ad, ellenőrizve annak motivációját. Ha úgy érzik, kihasználják őket, és az adás valójában az adakozó fájdalmát hivatott csökkenteni, bizalmatlanságuk tovább nő.

Keresztényként újra kell gondolnunk, hogy hogyan jótékonykodunk. Ha az elmúlt harminc évben megtanulhattunk valamit, az az, hogy a fegyelmezetlen adakozás legalább olyan káros, mint a szegénység, amelyet megszüntetni hivatott.

Faji polarizáció

Az újfajta városi szegénység valódi megoldásának második akadály az, hogy keresztény közösségünk a faji törésvonalak mentén mélyen megosztott. Külön templomokba, környékekre, kapcsolati hálókbba kerültünk, máshogy működünk, így az egyháznak a maga teljességében alig akad lehetősége a szegénység problémájára reagálni. Szomorú, hogy több mint húsz évvel a polgárjogi mozgalom után még mindig a rasszizmusról kell beszélnünk. [...]

Nagy baj, hogy kereszténységünk működésében még mindig nagy szerepet játszik a rassz kérdés. Ebben az országban kevesen ússzák meg, hogy hatással legyen rájuk a rasszizmus, a fajgyűlölet pusztító öröksége. Ha keresztényként, Krisztus szemével tekintünk

a városi szegénységre, nem számíthat a szegények bőrszíne. De nem ez a helyzet. Szomorú, de igaz, hogy sok fehér keresztény, amikor a szegénységet vizsgálja, csak a feketét és a barnát látja, és annyival intézi el a dolgot, hogy „nem az én hibám”, „nem az én felelősségem”.

Az amerikai börtönökben raboskodók 64 százaléka fekete, pedig az ország lakosságának csak 12 százaléka az. A fehér amerikaiak a statisztikákat látva két következtetést vonhatnak le: a feketék vagy természetükből fakadóan alárendeltek másoknak, vagy a társadalmunkban valami nagyon elromlott. Valahogy a fehérek (néha még a fehér keresztények is) gyakran inkább az előbbi magyarázatot fogadják el, és a statisztikákra mutogatnak: „Ott a bizonyíték!” De el tudjuk azt képzelni, hogy Jézus ilyesmit mondott volna? Egyáltalán semmilyen elfogadható alapja nincs annak, hogy az egyik rasszot vagy etnikumot a másiknál felsőbbrendűnek tekintsük. A statisztikákat olvasva az egyháznak inkább lelkiismeret-furdalást kellene éreznie, és sürgősen el kellene kezdenie az egyenlőtlenségek csökkentése érdekében a munkát.

Mivel a történelmünkben ennyire nagy szerepet játszott és játszik a rasszizmus, a városi szegénység megoldására irányuló minden próbálkozásnak előbb ezzel a problémával kell szembenéznie: nem szabad tagadni, hogy a szegénység bizony rasszkérdés is. Ezt követően stratégiánk tervezésénél is tekintetbe kell vennünk, hogy a szegényekkel való munkában a rassz támadási felületet jelent a kritikusok számára. Ha mindezeket figyelmen kívül hagyjuk, a rasszizmus „oszd meg és uralkodj” logikája továbbra is akadályozza majd a valódi megoldások megtalálását.

Notes

[←1]

A bibliai szakaszok forrása az 1975. évi új fordítású Biblia javított kiadása, magyar nyelvre fordította a Magyar Bibliatársulat Ószövetségi és Újszövetségi Bibliafordító Szakbizottsága. Budapest: Kálvin Kiadó, 1993.